NACRT

Opština Bar

LOKALNI AKCIONI PLAN ZA MLADE
za 2027. godinu

Bar, novembar 2026. god.

Sadržaj

UVOD....3
Svrha i osnov Lokalnog akcionog plana....3
Pojam mladih i omladinske politike....3
Načela omladinske politike....5
Proces izrade Lokalnog akcionog plana....5
Zakonodavni i strateški okvir....6
ANALIZA STANJA....7
Demografski i institucionalni kontekst....7
Istraživanje potreba mladih u opštini Bar....9
Nalazi istraživanja ReLOaD3 i preporuke za planiranje omladinske politike....9
Konsultativno istraživanje Opštine Bar za LAP 2027....11
Javne konsultacije i lokalni dijalog....12
Razmatranje predloga u Radnoj grupi....13
Zaključna ocjena stanja i prioritetne potrebe....14
Operativni ciljevi....15
Finansijski okvir....16
Način sprovođenja aktivnosti, izbor realizatora i praćenje rezultata....17
Model sprovođenja aktivnosti....17
Javni poziv i izbor realizatora....17
Finansiranje i ugovaranje aktivnosti....18
Praćenje realizacije i evaluacija....19
AKCIONI PLAN....20
Operativni cilj 1....20
Operativni cilj 2....26
Operativni cilj 3....30
Operativni cilj 4....32

UVOD

Svrha i osnov Lokalnog akcionog plana

Lokalni akcioni plan za mlade Opštine Bar za 2027. godinu (u daljem tekstu: Plan) utvrđuje prioritete, aktivnosti i odgovornosti za sprovođenje omladinske politike na lokalnom nivou. Njime se određuje šta će se realizovati tokom 2027. godine, ko je zadužen za sprovođenje, u kojim rokovima i sa kojim planiranim sredstvima.

Plan se nadovezuje na Lokalni akcioni plan za mlade za period 2025–2026. godine. Njegovi prioriteti utvrđeni su na osnovu raspoloživih podataka, istraživanja potreba mladih i predloga prikupljenih tokom konsultacija. Posebna pažnja posvećena je aktivnostima koje Opština Bar može da sprovede samostalno ili u saradnji sa nadležnim ustanovama i organizacijama.

Pojam mladih i omladinske politike

U skladu sa Zakonom o mladima, mladima se smatraju lica od navršenih 15 do navršenih 30 godina života. Iako je zakonsko određenje zasnovano na uzrastu, položaj mladih nije moguće razumjeti samo kroz godine života. Mladost je razvojni i društveni period u kojem se istovremeno odvijaju formiranje identiteta, završavanje obrazovanja, ulazak na tržište rada, ekonomsko i stambeno osamostaljivanje, izgradnja partnerskih i porodičnih odnosa i preuzimanje građanskih uloga.[1] Upravo zbog složenosti tih prelaza, mladi nijesu jedinstvena i homogena kategorija. Njihove mogućnosti i potrebe zavise od rodne pripadnosti, mjesta stanovanja, obrazovanja, materijalnog položaja, zdravstvenog stanja, pripadnosti manjinskoj zajednici i drugih životnih i porodičnih okolnosti. Lokalna omladinska politika zato mora istovremeno biti univerzalna, dostupna svim mladima i dovoljno osjetljiva da prepozna posebne prepreke sa kojima se suočavaju pojedine grupe mladih. Zbog toga Plan predviđa programe dostupne široj populaciji mladih, uz dodatnu pažnju prema onima koji se suočavaju sa preprekama u pristupu informacijama, uslugama i aktivnostima.

Omladinska politika, u smislu Zakona o mladima, obuhvata skup mjera i aktivnosti koje organi vlasti, lokalna samouprava, nevladine organizacije, studentski i učenički parlamenti i druga pravna lica preduzimaju radi poboljšanja položaja mladih, njihovog ličnog i društvenog razvoja i uključivanja u društvene tokove. Omladinski rad obuhvata aktivnosti

[1] Zakon o mladima („Službeni list Crne Gore“, br. 25/19 i 27/19), član 2.

koje se realizuju sa mladima i za mlade radi osamostaljivanja, učenja i ličnog i društvenog razvoja, zasnovane na metodama neformalnog obrazovanja.[2]

Omladinska politika je po svojoj prirodi međusektorska. Ona obuhvata obrazovanje, zapošljavanje i ekonomsku samostalnost, zdravlje, socijalnu zaštitu, bezbjednost, kulturu, sport, mobilnost, informisanje, digitalni prostor, volontiranje, zaštitu životne sredine i učešće u odlučivanju. Njena djelotvornost zavisi od saradnje lokalne samouprave, škola, zdravstvenih i socijalnih ustanova, službi zapošljavanja, policije, kulturnih i sportskih institucija, privrede, civilnog sektora, učeničkih i studentskih tijela, a najviše od uključenosti mladih.

Teorijske postavke Erika Eriksona, Džejmsa Marsije i Ulriha Beka značajne su za lokalnu omladinsku politiku jer objašnjavaju kako mladi oblikuju svoj identitet, donose životne odluke i ostvaruju samostalnost, ali i na koji način društvene okolnosti utiču na njihove mogućnosti. Njihov najvažniji doprinos ogleda se u nekoliko saznanja: da je mladima potrebno omogućiti istraživanje različitih obrazovnih, profesionalnih i društvenih uloga; da se samostalnost razvija kroz iskustvo, podršku i aktivno učešće; te da mogućnost izbora ne zavisi isključivo od ličnih sposobnosti i motivacije, već i od dostupnosti obrazovanja, zaposlenja, informacija i institucionalne podrške.

Suštinska poruka ovih teorijskih pristupa jeste da razvoj mladih nije samo individualna odgovornost, već zavisi i od mogućnosti koje im pruža zajednica. U tom smislu, zadatak lokalne omladinske politike nije da određuje njihove životne izbore, već da stvara uslove u kojima mladi mogu donositi informisane odluke, razvijati svoje potencijale i aktivno učestvovati u društvenom životu. Mladi mogu istraživati obrazovne, profesionalne i građanske uloge samo ako postoje dostupni prostori, informacije, podrška i stvarne prilike. Karijerno savjetovanje, stručna praksa, neformalno obrazovanje, volontiranje, kulturno i medijsko stvaralaštvo, sport i učešće u donošenju odluka nijesu dodatni sadržaji, već razvojni oslonci koji mladima omogućavaju da izbore zasnivaju na iskustvu i da postepeno preuzimaju odgovornost.

Nasuprot tome, dugotrajna nezaposlenost, nesklad obrazovanja i rada, nedostupna psihološka podrška, nevidljivost institucija i uvjerenje da se glas mladih ne uvažava mogu pojačati pasivnost, neizvjesnost i osjećaj da se vlastitim djelovanjem ne može uticati na budućnost. Kada tržište rada, sistem obrazovanja i institucije ne pružaju dovoljno sigurnosti i podrške, društveni rizici se predstavljaju kao lični neuspjesi, iako su njihovi uzroci strukturni.

Od mladih se očekuje fleksibilnost, digitalna kompetentnost, preduzimljivost i brzo prilagođavanje, dok je lokalno tržište rada snažno obilježeno sezonalnošću, dio zaposlenih ne radi u struci, a osamostaljivanje otežavaju visoki troškovi stanovanja i

[2] Zakon o mladima („Službeni list Crne Gore“, br. 25/19 i 27/19), čl. 3 i 4.

nestabilni prihodi. Zato su potrebni dostupni servisi, međusektorska podrška i prilike koje mladima omogućavaju da formalnu slobodu izbora pretvore u realnu životnu mogućnost. Nalazi ReLOaD3 istraživanja i konsultovanja javnosti pokazuju gdje su razvojni prelazi mladih u Baru podržani, a gdje nastaju praznine koje zahtijevaju odgovor lokalne zajednice.

Načela omladinske politike

U skladu sa Zakonom o mladima, omladinska politika zasniva se na načelima jednakosti, volonterizma, solidarnosti, aktivnog učešća i informisanosti mladih. Jednakost zahtijeva da programi budu dostupni bez diskriminacije i da se prepreke ne tretiraju jednako kada proizvode nejednake ishode. Volonterizam omogućava mladima da doprinose zajednici i stiču iskustvo, ali ne smije zamjenjivati plaćeni stručni rad. Solidarnost podrazumijeva međugeneracijsku odgovornost i uključivanje mladih koji imaju manje resursa. Aktivno učešće znači da mladi nijesu samo korisnici aktivnosti već partneri u njihovom osmišljavanju, sprovođenju i procjeni. Informisanost podrazumijeva potpune, tačne, pravovremene, pristupačne i upotrebljive informacije putem kanala koje mladi stvarno koriste.

Proces izrade Lokalnog akcionog plana

Izrada Plana započeta je na osnovu Odluke o pristupanju izradi Nacrta, broj 01-018/26-3210/1 od 21. avgusta 2026. godine. Postupak je vođen u okviru nadležnosti Sekretarijata za sport i mlade, uz oslanjanje na nacionalni strateški okvir, podatke o položaju mladih i konsultovanje zainteresovane javnosti.

U okviru prethodnog konsultovanja javnosti objavljen je poziv za dostavljanje ideja, sugestija i predloga, otvoren do 3. septembra 2026. godine. Pristiglo je devet predloga, koji su se odnosili na teme mentalnog zdravlja, seksualnog i reproduktivnog zdravlja, obrazovanja i socijalne inkluzije, zapošljavanja, kulture, sporta, volontiranja, zaštite životne sredine i učešća mladih u odlučivanju.

Za potrebe izrade Plana sproveden je i opštinski upitnik u kojem je učestvovalo 256 mladih iz gradskih i prigradskih područja. Odgovori su ukazali na potrebu za dodatnim kulturnim i zabavnim sadržajima, psihološkom podrškom i brigom o mentalnom zdravlju, kao i dostupnijim mogućnostima zapošljavanja i informacijama o podršci pri ulasku na tržište rada. Kao dodatni izvor korišćeni su nalazi istraživanja omladinskih politika i potreba mladih, sprovedenog u okviru Regionalnog programa lokalne demokratije na Zapadnom

Balkanu 3 – ReLOaD3, koji finansira Evropska unija, a sprovodi Program Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP). Dio istraživanja koji se odnosi na Bar obuhvatio je 191 mladu osobu, uz razgovore sa predstavnicima institucija i civilnog sektora.

Radi obezbjeđivanja međusektorskog pristupa, predsjednik Opštine Bar je Rješenjem broj 16-600/26-147 od 15. septembra 2026. godine imenovao Radnu grupu za izradu LAP-a. U njenom radu učestvovali su predstavnici lokalne uprave, obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih, kulturnih i sportskih ustanova, službi bezbjednosti i zapošljavanja, civilnog sektora i mladih.

Metodološki pristup izradi dokumenta zasniva se na povezivanju dokaza i planiranja: identifikovani nalaz tumači se u lokalnom kontekstu, iz njega se izvodi problem ili razvojni potencijal, a zatim se utvrđuje potreba na koju budući operativni dio plana treba da odgovori. Narativni dio postavlja obrazloženu osnovu za operativne ciljeve, aktivnosti i finansijski okvir razrađene u nastavku dokumenta.

U okviru pripreme Lokalnog akcionog plana za mlade za 2027. godinu, Opština Bar i UNDP organizovali su 22. oktobra 2026. godine Lokalni dijalog sa mladima. Mladi su kroz rad u tematskim grupama razmatrali predložene aktivnosti i iznosili nove ideje, zabilježene putem platforme Padlet. Među prijedlozima izdvojili su se dostupniji prostori za učenje, druženje i kreativni rad, bolja informisanost, direktnija komunikacija sa lokalnom upravom i veće učešće u odlučivanju. Predložene su praktične prilike za upoznavanje zanimanja, redovne radionice o mentalnom zdravlju, podrška mladim talentima i bolje organizovan gradski prevoz. Radna grupa je razmotrila prikupljene nalaze i predloge i, u skladu sa nadležnostima i raspoloživim resursima, utvrdila aktivnosti prikazane u akcionom dijelu Plana. Detaljniji podaci o položaju i potrebama mladih predstavljeni su u poglavlju „Analiza stanja“.

Zakonodavni i strateški okvir

Pravni osnov za donošenje Plana čine Zakon o mladima, Zakon o lokalnoj samoupravi i Statut Opštine Bar. Zakon o mladima propisuje javni interes u ovoj oblasti, nadležnost opštine i obavezu donošenja lokalnog akcionog plana, koji sadrži mjere i aktivnosti omladinske politike na lokalnom nivou radi ostvarivanja interesa i potreba mladih.[3]

Plan je usklađen sa pravcima Strategije za mlade 2023–2027. godine, a njegove aktivnosti prilagođene su potrebama mladih u Baru i nadležnostima lokalne samouprave.

[3] Zakon o mladima („Službeni list Crne Gore“, br. 25/19 i 27/19), čl. 5 i 14.

Pri sprovođenju Plana primjenjuju se i relevantni propisi i lokalni planski dokumenti iz oblasti obrazovanja, zapošljavanja, zdravlja, socijalne i dječje zaštite, zaštite od diskriminacije i nasilja, kulture, sporta i zaštite životne sredine. Saradnja sa nadležnim institucijama omogućava da se aktivnosti realizuju bez preuzimanja poslova koji nijesu u nadležnosti Opštine.

Zakon o mladima predviđa i mehanizme za učešće mladih i organizovanje omladinskih aktivnosti, uključujući lokalni savjet za mlade i omladinski klub[4]. Ovi mehanizmi su važni za kontinuitet dijaloga, dostupnost programa i pretvaranje povremenog konsultovanja u trajno učešće mladih. Njihova uloga i eventualni razvoj razmatraju se u skladu sa zakonskim uslovima i mogućnostima Opštine.

ANALIZA STANJA

Analiza stanja zasniva se na zvaničnim demografskim podacima, pregledu lokalnih institucionalnih kapaciteta, istraživanju sprovedenom u okviru programa ReLOaD3, konsultativnom upitniku Opštine Bar iz 2026. godine, prethodnim konsultacijama javnosti i lokalnom dijalogu sa mladima. Izvori su prikazani odvojeno zbog razlika u metodologiji i obuhvatu, a njihovi nalazi objedinjeni su u završnoj ocjeni potreba.

Demografski i institucionalni kontekst

Prema konačnim rezultatima Popisa stanovništva iz 2023. godine, Bar ima 45.812 stanovnika. U starosnoj grupi od 15 do 29 godina registrovano je 7.579 stanovnika, odnosno 16,5% ukupne populacije opštine; među njima je 51,8% muškaraca i 48,2% žena. Pošto Zakon o mladima obuhvata i lica koja su navršila 30 godina, ovaj podatak predstavlja najbližu dostupnu uporedivu starosnu kategoriju, a ne potpun broj zakonski definisane populacije mladih.[5]

[4] Zakon o mladima („Službeni list Crne Gore“, br. 25/19 i 27/19), čl. 18 i 22.

[5] Uprava za statistiku Crne Gore – MONSTAT, Popis stanovništva, domaćinstava i stanova 2023; podaci objedinjeni u ReLOaD3 istraživanju za Opštinu Bar, str. 113.

Starost	Ukupno	Muškarci	Žene	Udio u grupi 15–29 godina
15–19 godina	2.453	1.304	1.149	32,37%
20–24 godine	2.377	1.224	1.153	31,36%
25–29 godina	2.749	1.396	1.353	36,27%
Ukupno 15–29	7.579	3.924	3.655	100,00%

Izvor: MONSTAT, Popis stanovništva, domaćinstava i stanova 2023, saopštenje 133/2024 „Stanovništvo Crne Gore prema polu i starosti“, 15.10.2024, tabela 4, strana 5. Udio po starosnim grupama i zbir za uzrast 15–29 godina izračunati su na osnovu objavljenih podataka.

Bar je multietnička i multikonfesionalna sredina. Uvažavanje kulturnih različitosti i jednak pristup informacijama i programima važni su za uključivanje svih mladih. Omladinski sadržaji i servisi treba da budu fizički, komunikacijski i programski pristupačni, uz podršku prilagođenu potrebama mladih sa invaliditetom i drugih grupa koje se suočavaju sa preprekama u učešću.

Prema indeksu razvijenosti za period 2022–2024, Bar pripada petoj grupi razvijenosti, sa indeksom 105,45 i šestom pozicijom u Crnoj Gori. Relativno povoljan razvojni položaj, međutim, ne uklanja unutrašnje nejednakosti. Teritorijalna razuđenost opštine, koncentracija sadržaja u gradskom jezgru, ograničene autobuske veze i sezonska organizacija rada utiču na to da mogućnosti nijesu jednako dostupne mladima iz svih naselja.[6]

Sprovođenje omladinske politike u Opštini Bar vezano je za Sekretarijat za sport i mlade. ReLOaD3 nalazi bilježe da se poslovi oslanjaju na mali broj zaposlenih i visok nivo njihovog ličnog angažovanja. U opštini u vrijeme istraživanja nije postojao funkcionalan omladinski centar, ali je njegovo otvaranje planirano. Postojeći omladinski prostor nije u potpunosti pristupačan osobama sa invaliditetom, što potvrđuje da sama dostupnost prostorije nije dovoljna bez programa, stručne koordinacije i univerzalne pristupačnosti.

Bar ima tri srednje škole i više ustanova visokog obrazovanja, uz razvijenu mrežu javnih ustanova u oblastima kulture, sporta, zdravlja, socijalne zaštite, bezbjednosti i zapošljavanja. Ova institucionalna baza predstavlja značajan potencijal za međusektorske programe. Istovremeno, mali broj organizacija koje se kontinuirano i primarno bave

[6] Pravilnik o utvrđivanju liste stepena razvijenosti jedinica lokalne samouprave za period 2022–2024, broj 01-020/25-1433/10, Ministarstvo ekonomije; podatak naveden u ReLOaD3 istraživanju.

mladima ograničava kapacitet da se do mladih dopre van formalnih sistema. Prioritet je stoga bolja koordinacija postojećih resursa, redovan program omladinskih aktivnosti i jasnije informisanje o raspoloživim uslugama.

Istraživanje potreba mladih u opštini Bar

Prethodni Lokalni akcioni plan za mlade za 2025–2026. godinu zasnivao se, između ostalog, na istraživanju koje su 2024. godine sproveli Centar za omladinsku edukaciju i Sekretarijat za sport i mlade. Obuhvaćeno je 90 ispitanika i ispitanica; 84,4% činili su učenici i učenice, a 85,6% osobe uzrasta 15–18 godina. Nalazi su ukazivali na potrebe za kvalitetnijim obrazovanjem i savjetovanjem, praktičnim vještinama, dostupnijim kulturnim sadržajima, podrškom mentalnom zdravlju i većim učešćem mladih u zajednici.

Za pripremu plana za 2027. godinu ovu osnovu dopunjuju nalazi ReLOaD3 istraživanja i opštinskog upitnika u kojem je učestvovalo 256 mladih iz gradskih i prigradskih područja. Opštinski upitnik izdvojio je potrebe za kulturnim i zabavnim sadržajima, psihološkom podrškom i promocijom mentalnog zdravlja, te dostupnijim mogućnostima zapošljavanja.

Nalazi istraživanja ReLOaD3 i preporuke za planiranje omladinske politike

ReLOaD3 istraživanje u Baru obuhvatilo je 191 mladu osobu. Kvantitativni nalazi dopunjeni su fokus grupom, intervjuima sa predstavnicima institucija i civilnog sektora i analizom lokalnih dokumenata. Nalazi ukazuju na potrebe za praktičnim vještinama, dostupnijim servisima podrške i većim učešćem mladih. Rezultati opisuju iskustva ispitanika i predstavljaju osnov za planiranje.

Kada je u pitanju **kvalitet života i migracione aspiracije**, većina ispitanih mladih želi da ostane u Baru, ali ukazuje na potrebu za kvalitetnijim obrazovnim, radnim, kulturnim i sportskim mogućnostima. Posao, nastavak školovanja i uslovi za samostalan život ključni su za njihove odluke o ostanku i povratku.

U oblasti **obrazovanja, zapošljivosti i tržišta rada**, istraživanje ukazuje na otežan prelazak iz obrazovanja u rad, sezonalnost zapošljavanja i nedovoljnu povezanost kvalifikacija sa poslovima koje mladi obavljaju. Potrebni su karijerno savjetovanje, praktične i digitalne vještine, informacije o programima zapošljavanja i povezivanje škola, ZZZCG i poslodavaca. O pokretanju sopstvenog biznisa razmišlja 30,4% ispitanika, dok 24,1% navodi da ga je već pokrenulo. Neki oblik neformalnog obrazovanja, obuke, seminara ili radionice pohađalo je 18,3% mladih, dok čak 81,7% nije učestvovalo. Nalazi ukazuju na potrebu za praktičnim i dostupnim obukama, jasnim informisanjem, mentorstvom i povezivanjem programa sa obrazovanjem i zapošljavanjem.

Jedna od oblasti istraživanja bila je i **participacija, informisanje i digitalni kapaciteti**. Mogućnost potpunog ili djelimičnog uticaja građana i mladih na društvene promjene

prepoznaje 80,7% ispitanika, dok je 30,9% tokom prethodnih 12 mjeseci učestvovalo u javnoj raspravi, omladinskom savjetu ili javnoj diskusiji. Članstvo u nevladinoj organizaciji navodi 14,7%, a u omladinskom klubu ili centru 14,1% ispitanika. Ovi podaci ukazuju na potencijal za aktivno učešće, uz potrebu za dostupnijim prilikama, uključivanjem mladih u kreiranje programa i povratnim informacijama o njihovim inicijativama. Društvene mreže predstavljaju glavni izvor informisanja za 54,5% ispitanika. Alate vještačke inteligencije za učenje ili posao veoma često koristi 23,0%, a povremeno 34,6% mladih. Ovi nalazi opravdavaju potrebu organizovanja radionica digitalne i medijske pismenosti i odgovorne primjene AI alata, uz provjeru izvora i zaštitu podataka.

U sklopu istraživačke oblasti o **slobodnom vremenu, kulturi i sportu**, zabilježeni su nalazi da 53,9% ispitanika nikada ne posjećuje omladinski klub, dok 52,4% nikada ne učestvuje u aktivnostima lokalnih NVO. Mladi iskazuju potrebu za dostupnijim kulturnim, kreativnim, sportskim i rekreativnim sadržajima tokom cijele godine. Troškovi, prevoz i koncentracija programa u gradskom jezgru ograničavaju učešće, naročito mladih iz udaljenijih naselja i ranjivih grupa. Nalazi podržavaju opremanje omladinskog centra i razvoj programa oblikovanih sa mladima.

U okviru oblasti **zdravlja, bezbjednosti i stilova života**, istraživački nalazi ukazuju na potrebu za dostupnom i povjerljivom podrškom mentalnom zdravlju, uz jasne informacije o tome kome se mladi mogu obratiti. Preventivni programi treba da obuhvate zdrave stilove života, seksualno i reproduktivno zdravlje, vršnjačko, partnersko i digitalno nasilje i bezbjedno traženje pomoći.

Podaci u vezi sa **potrebama ranjivih grupa i teritorijalnom dostupnošću**, ukazuju da mladi sa invaliditetom, mladi iz romske i egipćanske zajednice, mlade majke, nezaposleni i mladi iz porodica slabijeg materijalnog položaja i udaljenijih naselja, teže dolaze do informacija i programa. Saradnja lokalnih službi, škola, zdravstvenih i socijalnih ustanova i organizacija civilnog društva treba da obezbijedi terenski rad, pristupačno informisanje i uklanjanje prevoznih, finansijskih i komunikacijskih prepreka.[7]

Iz nalaza proizilaze preporuke za povezivanje obrazovanja i rada (aktivnosti 1.2–1.4), dostupniju psihosocijalnu podršku (1.10 i 3.6), razvoj digitalnih vještina (1.7), pristupačan omladinski prostor (3.1) i redovnije učešće mladih u odlučivanju (operativni cilj 2). Ove preporuke predstavljaju planski odgovor na identifikovane potrebe.

[7] Izvor navedenih procenata: ReLOaD3, Istraživanje omladinskih politika i potreba mladih u 25 lokalnih samouprava u Crnoj Gori, poglavlje o opštini Bar, str. 126–128. Procenti se odnose na ispitanike istraživanja, a ne na ukupnu populaciju mladih u Baru.

Konsultativno istraživanje Opštine Bar za LAP 2027

Za potrebe izrade Plana, Opština Bar sprovela je anonimni onlajn upitnik. Ukupno je evidentirano 256 popunjenih upitnika. Od toga su 216 ispitanika (84,4%) uzrasta 15–18 godina, 213 su učenici i učenice, a 131 ispitanik živi u prigradskom području. U istraživanju je učestvovalo i 21 lice starije od 30 godina, zbog čega rezultati predstavljaju konsultativni uvid u iskazane potrebe, a ne reprezentativnu procjenu stavova svih mladih u Baru. Pretežna zastupljenost srednjoškolaca dodatno ograničava mogućnost uopštavanja.

Kao najčešće probleme ispitanici su označili nedostatak kulturnih, zabavnih i kreativnih sadržaja (125), nedovoljno uključivanje mladih u donošenje odluka (105), nedostatak prostora za okupljanje i aktivnosti (103), potrebu za podrškom mentalnom zdravlju i savjetovanjem (98) i nedostatak mogućnosti zapošljavanja (84).

Među mjerama koje bi Opština trebalo prioritetno da podrži, izdvojene su kartica za mlade sa popustima i pogodnostima (118 ispitanika), besplatne obuke za razvoj znanja i vještina (93), omladinske razmjene i studijske posjete (83), kulturni, zabavni i kreativni programi (75) i podrška pokretanju sopstvenog posla (67).

Za međunarodne razmjene zainteresovano je 169 ispitanika (66,0%), 66 (25,8%) odgovara „možda“, a 21 (8,2%) da nije zainteresovano. U programima stručne prakse kod lokalnih poslodavaca učestvovalo bi 106 ispitanika (41,4%), dok 123 (48,0%) odgovara „možda“, a 27 (10,5%) „ne“. Ovi odgovori ukazuju na interesovanje za praktično učenje, ali i na potrebu za jasnijim informacijama o uslovima i koristima takvih programa.

Na pitanje o mogućnosti uticaja mladih na odluke lokalne uprave, 108 ispitanika (42,2%) ne vidi mogućnost učešća, 70 (27,3%) navodi da nije upoznato, 54 (21,1%) smatra da mogućnosti postoje djelimično, a 24 (9,4%) odgovara da ima mogućnost uticaja na lokalne javne politike. Među poželjnim oblicima angažovanja izdvajaju se omladinske razmjene i putovanja (105 označavanja), sport i rekreacija (100), volontiranje i humanitarne aktivnosti (88), edukacije i radionice (81) i kulturni i kreativni projekti (72).

Nalazi upućuju na tri međusobno povezana zadatka lokalne politike: obezbjeđivanje dostupnih prostora i sadržaja za mlade; razvoj praktičnih vještina, karijernih i međunarodnih prilika; te unapređenje informisanja i stvarnog učešća mladih u lokalnom odlučivanju.

Pokazatelj	Nalaz
Najčešće prepoznati problemi (višestruki izbor)	Broj označavanja
Nedostatak kulturnih, zabavnih i kreativnih sadržaja	125
Nedovoljno učešće u donošenju odluka	105

Nedostatak prostora za okupljanje	103
Mentalno zdravlje i savjetovanje	98
Mogućnosti zapošljavanja	84

Javne konsultacije i lokalni dijalog

Tokom prethodnog konsultovanja zainteresovane javnosti, sprovedenog tokom avgusta i septembra 2026. godine, pristiglo je devet predloga. Radna grupa ih je razmatrala kao važan segment analize stanja i indikator prepoznatih potreba mladih u opštini Bar. Predlozi su obuhvatili sljedeće oblasti:

- Mentalno zdravlje i psihosocijalna podrška: osnivanje i razvoj dostupnog, stručnog i povjerljivog savjetovališta za mlade, uz uključivanje psihologa, pedagoga i socijalnih radnika.
- Seksualno i reproduktivno zdravlje i prevencija partnerskog nasilja: edukativni programi za mlade i roditelje, usmjereni na informisanje, zdrave odnose, komunikaciju i prevenciju nasilja.
- Obrazovanje i socijalna inkluzija: podrška djeci i porodicama iz RE zajednice, jačanje roditeljskih kapaciteta i pomoć u učenju radi ravnopravnijeg uključivanja u obrazovanje.
- Mediji, kreativnost i razvoj vještina: prostor i oprema za podkaste, novinarstvo, video, fotografiju, montažu i digitalno stvaralaštvo mladih.
- Sport i rekreacija: uređenje igrališta i mini sportskog terena u naselju Sveti Ivan, sa bezbjednom opremom, rasvjetom, zelenilom i prostorom za druženje.
- Podrška mladima, kreativne industrije i zapošljavanje: kartica za mlade, produkcijski prostor, povezivanje obrazovanja, stručne prakse i poslodavaca i promocija Bara iz perspektive mladih.
- Nauka i inovativni sadržaji: postepeno formiranje astronomskog centra ili manjeg opservatorijuma sa edukacijama, posmatranjima, radionicama i astrofotografijom.
- Volontiranje, ekologija i aktivizam: program omladinskih radnih akcija za uređenje javnih površina, plaža, parkova, sportskih terena i staza.

- Participacija, digitalna sigurnost, zaštita prirode i interkulturalizam: savjetodavno tijelo mladih, program zaštite djevojčica i djevojaka od online nasilja, ekološke aktivnosti, višejezični i multidisciplinarni obrazovni sadržaji.

Predlozi se snažno podudaraju sa ReLOaD3 nalazima: savjetovalište odgovara nedovoljnoj dostupnosti i vidljivosti podrške mentalnom zdravlju; edukacije o odnosima i digitalnom nasilju nalazima fokus grupe; produkcijski prostor i kreativni programi interesovanju za digitalne sadržaje; stručne prakse problemu nepovezanosti obrazovanja

i rada; savjetodavno tijelo jazu između deklarativne spremnosti i stvarnog učešća; a decentralizovani sportski i ekološki sadržaji teritorijalnoj nejednakosti.

Predlozi iz javnih konsultacija u najvećem dijelu ukazuju na potrebu za pristupačnim omladinskim centrom u kojem se mladi mogu okupljati, učiti, stvarati i dobijati podršku. Opremanje centra predstavlja osnovu za kontinuirane edukativne, digitalne, kulturne i savjetodavne programe, uz koordinaciju aktivnosti i učešće mladih u njihovom kreiranju.

Realizacija predloga povezuje se i sa programima drugih nadležnih sekretarijata Opštine Bar, naročito u oblastima socijalne i dječje zaštite, obrazovanja, kulture, zapošljavanja, zaštite životne sredine, infrastrukture i investicija. U saradnji sa javnim ustanovama i civilnim sektorom obezbjeđuje se podrška ranjivim kategorijama, posebno mladima iz romske i egipćanske zajednice, mladima sa invaliditetom i posebnim obrazovnim potrebama i mladima iz porodica slabijeg materijalnog položaja. Dio programa realizuje se u školama i lokalnim zajednicama radi dostupnosti mladima iz udaljenijih naselja, uz prilagođene sadržaje, informisanje i povezivanje sa nadležnim službama.

Na lokalnom dijalogu održanom 22. oktobra 2026. godine, u saradnji Opštine Bar i UNDP-a u okviru ReLOaD3, učestvovalo je oko 70 mladih i predstavnika institucija. U diskusiji su posebno istaknuti mentalno zdravlje, odgovorna upotreba vještačke inteligencije, empatija i solidarnost, kulturni i kreativni sadržaji, karijerna orijentacija i podrška pri izboru obrazovnog i profesionalnog puta. Razgovor je dopunio nalaze upitnika neposrednim iskustvima mladih i omogućio razmatranje ostvarivosti predloženih mjera.

Razmatranje predloga u Radnoj grupi

Radna grupa razmatrala je inicijative iz javnih konsultacija i potrebe mladih, uz učešće predstavnika lokalne uprave, institucija, organizacija, civilnog sektora i mladih. Posebna pažnja posvećena je dostupnom i funkcionalnom omladinskom prostoru za okupljanje, druženje, učenje i pokretanje aktivnosti, uz redovan program i mogućnost neformalnog boravka mladih.

Mentalno zdravlje i psihosocijalna podrška izdvojeni su kao prioriteti. Ukazano je na potrebu za povjerljivim i mladima prihvatljivim savjetovanjem, boljim informisanjem o postojećim servisima i jasnim kanalima upućivanja.

U oblasti digitalne sigurnosti naglašena je zaštita privatnosti, provjera izvora i odgovorna primjena vještačke inteligencije. Podržano je jačanje karijernog vođenja kroz praktične informacije o obrazovanju i zanimanjima, radionice i povezivanje škola sa poslodavcima.

Socijalna inkluzija razmatrana je kroz pravovremenu multidisciplinarnu podršku mladima iz osjetljivih grupa i uključivanje mladih stranog porijekla. Naglašeno je da mladi različitog uzrasta treba da učestvuju u osmišljavanju sadržaja, volontiranju i konsultacijama.

Diskusija je potvrdila potrebu za kontinuiranim omladinskim radom, dostupnim servisima i koordinacijom nadležnih aktera. Razmatrane inicijative predstavljaju osnovu za prioritete plana, dok su konkretne aktivnosti, indikatori, nosioci i rokovi utvrđeni u operativnom dijelu.

Zaključna ocjena stanja i prioritetne potrebe

Analiza pokazuje da Bar ima razvijene institucije, relativno povoljan razvojni položaj i snažnu vezanost većine mladih za lokalnu sredinu. Ključni problem nije odsustvo potencijala, već nedovoljna povezanost postojećih resursa, neujednačena dostupnost i ograničena vidljivost podrške. Mladi istovremeno iskazuju spremnost za rad, preduzetništvo, digitalno stvaralaštvo i društvene promjene, ali često ne vide jasan put od interesa do konkretne prilike.

Analizom su izdvojene sljedeće prioritetne potrebe:

- dostupna, povjerljiva i vidljiva podrška mentalnom zdravlju;
- jačanje praktičnih, digitalnih, komunikacionih, jezičkih i finansijskih vještina i bolje povezivanje obrazovanja, karijernog vođenja, stručne prakse i lokalnih poslodavaca;
- **programski aktivan omladinski prostor;**
- raznovrsni kulturni, kreativni, naučni, sportski i rekreativni programi tokom cijele godine, oblikovani sa mladima;
- sistem informisanja zasnovan na digitalnim kanalima koje mladi koriste, uz medijsku, informacionu i AI pismenost;
- međusektorska koordinacija i sistematičnije prikupljanje podataka o obuhvatu i potrebama različitih grupa mladih;
- volontiranje, ekologija i interkulturalne aktivnosti koje jačaju pripadnost, solidarnost i neposredan doprinos razvoju Bara.

Identifikovane potrebe predstavljaju osnovu za povezivanje lokalnih prioriteta sa ciljevima Strategije za mlade 2023–2027.

Operativni ciljevi

Operativni cilj 1 nacionalne Strategije: Razvoj održivog, kvalitetnog i inkluzivnog sistema servisa i programa za podršku mladima pri tranziciji u odraslo doba.

Lokalni operativni cilj 1: Unaprijediti dostupnost podrške mladima u Baru za razvoj vještina, nastavak obrazovanja, zapošljavanje i samostalan život.

Operativni cilj 2 nacionalne Strategije: Stvaranje uslova da mladi budu aktivni građani i građanke, uključeni u kreiranje i sprovođenje javnih politika.

Lokalni operativni cilj 2: Povećati informisanost, društveni angažman i učešće mladih u donošenju odluka u opštini Bar.

Operativni cilj 3 nacionalne Strategije: Ostvarivanje međuresornog doprinosa poboljšanju sveukupnog položaja mladih.

Lokalni operativni cilj 3: Unaprijediti prostore, programe i mogućnosti za kvalitetan, zdrav i kreativan život mladih u Baru.

Operativni cilj 4 nacionalne Strategije: Unapređenje mehanizama za efikasno kreiranje, sprovođenje, monitoring i evaluaciju omladinske politike.

Lokalni operativni cilj 4: Ojačati saradnju lokalnih institucija, organizacija i mladih u planiranju, sprovođenju i praćenju omladinske politike.

Finansijski okvir

Opština Bar u svom budžetu na godišnjem nivou izdvaja sredstva za sprovođenje omladinske politike, radi unapređenja položaja mladih i odgovora na njihove potrebe. Dio aktivnosti realizuje se u okviru redovnog rada i postojećih kapaciteta Opštine i partnerskih institucija, dok je za sprovođenje Lokalnog akcionog plana za mlade za 2027. godinu planirano ukupno 30.000 €. Sredstva će biti raspoređena u skladu sa aktivnostima i iznosima utvrđenim u akcionom planu, uz saradnju nosilaca i partnera uključenih u njihovu realizaciju.

Od ukupno planiranih sredstava, 6.000 € namijenjeno je subvencionisanju kupovine bicikala za mlade, a 4.000 € opremanju omladinskog centra. Preostalih 20.000 € namijenjeno je realizaciji edukativnih, savjetodavnih, kulturnih, kreativnih, sportskih i drugih programa predviđenih planom, uključujući 2.000 € za podršku pozorišnim sekcijama koje funkcionišu u školama. Aktivnosti za koje nijesu predviđena posebna izdvajanja sprovodiće se u okviru postojećih kapaciteta i kroz partnersku saradnju.

Pored opštinskog budžeta od 30.000 €, planirana je podrška u iznosu od 5.550 € kroz ReLOaD3, koji finansira Evropska unija, a sprovodi UNDP. Namijenjena je programu jačanja znanja, vještina i aktivnog učešća mladih: finansijskoj pismenosti i preduzetništvu, omladinskom aktivizmu i učešću u odlučivanju, uz mentorsku podršku razvoju i realizaciji inicijativa mladih za lokalnu zajednicu. Podrška je dodatna u odnosu na opštinski budžet, pa ukupni planirani resursi iznose 35.550 €.

Sekretarijat za sport i mlade koordiniraće sprovođenje plana, pratiti pokretanje i ostvarivanje aktivnosti i korišćenje sredstava, u saradnji sa nadležnim nosiocima i partnerima. Cilj je da se planirana sredstva koriste namjenski i efikasno, u skladu sa dinamikom realizacije i ostvarivanjem predviđenih rezultata. Finansijski pregled biće sastavni dio izvještaja o sprovođenju plana.

Način sprovođenja aktivnosti, izbor realizatora i praćenje rezultata

Model sprovođenja aktivnosti

Sprovođenje Lokalnog akcionog plana za mlade Opštine Bar za 2027. godinu zasnivaće se na saradnji lokalne uprave, javnih ustanova, obrazovnih institucija, organizacija civilnog društva, stručnih pojedinaca i drugih partnera koji svojim znanjem, iskustvom i kapacitetima mogu doprinijeti ostvarivanju planiranih ciljeva.

Koordinaciju sprovođenja Plana vršiće Sekretarijat za sport i mlade Opštine Bar, koji će, u skladu sa utvrđenim prioritetima, raspoloživim sredstvima i planiranom dinamikom, organizovati realizaciju aktivnosti, pratiti njihovo sprovođenje i objedinjavati ostvarene rezultate. U zavisnosti od prirode aktivnosti, njihova realizacija može se organizovati neposredno kroz rad nadležnih opštinskih službi, u saradnji sa javnim ustanovama i drugim institucijama, putem odgovarajućih partnerskih programa ili angažovanjem spoljašnjih realizatora u skladu sa važećim propisima.

Za aktivnosti koje podrazumijevaju angažovanje spoljašnjih realizatora Opština Bar će primjenjivati model javnog poziva, uz prethodno utvrđene uslove, kriterijume izbora i očekivane rezultate. Ovaj model omogućava uključivanje različitih aktera lokalne zajednice, podstiče kvalitet i raznovrsnost programa i doprinosi transparentnom korišćenju javnih sredstava.

Javni poziv i izbor realizatora

Javni poziv za sprovođenje aktivnosti treba da sadrži: opis i cilj aktivnosti, očekivane rezultate, ciljnu grupu, okvirni period realizacije, raspoloživi finansijski iznos, uslove za prijavljivanje, potrebnu dokumentaciju, kriterijume ocjenjivanja i rok za dostavljanje prijava i način obavještavanja o ishodu.

U zavisnosti od pravnog osnova i karaktera aktivnosti, pravo prijavljivanja mogu imati nevladine organizacije, stručni pojedinci i drugi subjekti koji ispunjavaju propisane uslove. Neformalne grupe mladih i grupe građana mogu se uključivati kroz odgovarajuće partnerske ili druge zakonom dozvoljene modele, uz jasno utvrđenu odgovornost za realizaciju i korišćenje sredstava.

Prijava, po pravilu, sadrži kratak program realizacije aktivnosti, opis metodologije rada, planirani broj i strukturu učesnika, vremenski plan, očekivane rezultate, podatke o iskustvu i stručnim kapacitetima realizatora i finansijsku specifikaciju troškova.

Izbor realizatora vrši se na osnovu unaprijed objavljenih kriterijuma, koji obuhvataju:

1. **Usklađenost predloženog programa sa ciljevima aktivnosti** – jasnoću pristupa, razumijevanje potreba ciljne grupe i povezanost predloženih sadržaja sa očekivanim rezultatima.

2. **Stručnost i iskustvo realizatora** – relevantne kvalifikacije, prethodno iskustvo u radu sa mladima i kapacitete za kvalitetno sprovođenje programa.
3. **Kvalitet metodologije i izvodljivost programa** – primjerenost predloženih metoda, realnost vremenskog plana i mogućnost ostvarivanja rezultata u predviđenom roku.
4. **Dostupnost i uključivost** – mogućnost učešća mladih iz različitih djelova opštine, uključujući mlade koji se suočavaju sa preprekama u pristupu programima i uslugama.
5. **Opravdanost predloženih troškova** – usklađenost finansijskog plana sa obimom aktivnosti, tržišnim uslovima i raspoloživim sredstvima.
6. **Održivost i dodatna vrijednost** – mogućnost primjene stečenih znanja, nastavka saradnje ili korišćenja rezultata i nakon završetka aktivnosti.

Radi ujednačenog ocjenjivanja prijava može se primijeniti bodovna skala. Bliži uslovi i način prijavljivanja, metodologija vrednovanja prijava, kao i sadržaj potrebnih obrazaca i prateće dokumentacije, biće uređeni posebnim aktom Sekretarijata za sport i mlade, u skladu sa važećim propisima i specifičnostima aktivnosti koje su predmet javnog poziva.

Finansiranje i ugovaranje aktivnosti

Sredstva za sprovođenje Plana obezbjeđivaće se iz budžeta Opštine Bar, kao i iz sredstava partnerskih programa, donatorskih i drugih dozvoljenih izvora finansiranja, u skladu sa finansijskim okvirom utvrđenim u akcionom dijelu Plana.

Iznosi navedeni uz pojedinačne aktivnosti predstavljaju planirani finansijski okvir, dok će konačna visina sredstava za realizaciju zavisiti od odobrenih budžetskih sredstava, uslova partnerskih programa i sprovedenih odgovarajućih postupaka.

Prilikom finansijskog planiranja vodiće se računa o racionalnom korišćenju sredstava, opravdanosti pojedinačnih troškova i mogućnosti korišćenja postojećih prostornih, tehničkih i kadrovskih kapaciteta lokalne zajednice. Troškovi koji se finansiraju iz drugih programa ili projekata neće se istovremeno finansirati iz opštinskog budžeta za istu namjenu.

Za aktivnosti koje se realizuju angažovanjem spoljašnjih realizatora zaključivaće se odgovarajući ugovor, kojim će se precizirati predmet angažovanja, rokovi, očekivani rezultati, finansijske obaveze, način isplate, izvještavanje i odgovornost za namjensko korišćenje sredstava.

Ukoliko se tokom realizacije ukaže potreba za prilagođavanjem pojedinačnih aktivnosti, izmjene će se vršiti u skladu sa odobrenim sredstvima, ugovornim obavezama i propisanim procedurama, bez odstupanja od osnovnih ciljeva Plana.

Praćenje realizacije i evaluacija

Sekretarijat za sport i mlade vodiće objedinjenu evidenciju o realizaciji aktivnosti, angažovanim partnerima, broju i strukturi učesnika, ostvarenim rezultatima i utrošenim sredstvima. Realizatori aktivnosti biće obavezni da, po završetku angažovanja, dostave izvještaj koji sadrži pregled sprovedenih aktivnosti, ostvarene rezultate u odnosu na planirane indikatore, broj učesnika, eventualna odstupanja od plana i finansijski izvještaj sa odgovarajućom dokumentacijom, u skladu sa ugovorom i primjenjivim propisima. Pored praćenja neposrednih rezultata, posebna pažnja posvetiće se procjeni kvaliteta programa i njihovog značaja za učesnike. U tu svrhu koristiće se kratki evaluacioni upitnici, povratne informacije mladih, izvještaji realizatora i, kada je primjereno, neposredni uvid u sprovođenje aktivnosti.

Evaluacija će naročito obuhvatiti stepen ostvarenja planiranih rezultata, zadovoljstvo učesnika, dostupnost programa različitim kategorijama mladih i opravdanost korišćenih sredstava.

Na osnovu prikupljenih podataka Sekretarijat za sport i mlade pripremaće objedinjeni izvještaj o sprovođenju Plana, sa pregledom realizovanih i nerealizovanih aktivnosti, finansijskih pokazatelja, ostvarenih rezultata i preporuka za unapređenje narednog planskog ciklusa. Nalazi praćenja i evaluacije koristiće se za unapređenje metodologije javnih poziva, kvalitetniji izbor realizatora i prilagođavanje budućih programa stvarnim potrebama mladih u Opštini.

AKCIONI PLAN

Strateški cilj: Izgradnjom održivog međuresornog sistema podrške mladima stvoriti mogućnosti za razvoj njihovih punih kapaciteta i aktivan doprinos razvoju društva.

Operativni cilj 1

Operativni cilj nacionalne Strategije: Razvoj održivog, kvalitetnog i inkluzivnog sistema servisa i programa za podršku mladima pri tranziciji u odraslo doba.

Lokalni operativni cilj 1: Unaprijediti dostupnost podrške mladima u Baru za razvoj vještina, nastavak obrazovanja, zapošljavanje i samostalan život.

Aktivnost	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Vrijeme realizacije	Planirana sredstva	Izvor finansiranja
1.1. Subvencionisanje kupovine bicikala za mlade radi podsticanja aktivne i održive mobilnosti.	Dodijeljene subvencije za kupovinu bicikala; evidentirani korisnici i utrošena sredstva.	Opština Bar — Sekretarijat za sport i mlade	I–II kvartal 2027.	6.000 €	Budžet

Aktivnost	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Vrijeme realizacije	Planirana sredstva	Izvor finansiranja
1.2. Organizovati objedinjeni program profesionalne orijentacije i pripreme za zapošljavanje, kroz upoznavanje obrazovnih mogućnosti, prepoznavanje interesovanja i kompetencija, pisanje CV-a i pripremu za razgovor za posao. Posebno uključiti NEET mlade i mlade iz udaljenijih naselja, u saradnji sa ZZZCG, školama, mjesnim zajednicama i organizacijama civilnog sektora. Predstaviti dostupne mogućnosti nastavka školovanja u Baru i van opštine i evidentirati potrebe za dodatnim obrazovnim programima.	Realizovan program profesionalne orijentacije i pripreme za zapošljavanje; izrađeni CV-jevi i sprovedene vježbe razgovora za posao; evidentirani broj radionica i učešće mladih.	Opština Bar — Sekretarijat za sport i mlade; Centar za omladinsku edukaciju ZZZCG; mjesne zajednice; organizacije koje dopiru do mladih sa manje mogućnosti.	I–II kvartal 2027.	Shodno Ugovoru o saradnji sa NVO COE	Budžet

Aktivnost	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Vrijeme realizacije	Planirana sredstva	Izvor finansiranja
1.3. Organizovati radionicu upoznavanja lokalnog tržišta rada i planiranja karijere. Uvesti program „Jedan dan uz profesionalca“, kroz povezivanje zainteresovanih mladih sa osobama koje se bave zanimanjima koja ih interesuju, uz prethodni dogovor sa školama i domaćinima. Posebno uključiti NEET mlade (koji nijesu zaposleni, u obrazovanju ili obuci) i mlade iz udaljenijih naselja, kroz saradnju sa ZZZCG, školama, mjesnim zajednicama i organizacijama civilnog sektora.	Organizovana radionica o lokalnom tržištu rada; izrađeni planovi narednih karijernih koraka; evidentirano učešće mladih. Realizovan program „Jedan dan uz profesionalca“; evidentirani učesnici i domaćini i prikupljene povratne informacije mladih.	Opština Bar — Sekretarijat za sport i mlade; Centar za omladinsku edukaciju ZZZCG; mjesne zajednice; organizacije koje dopiru do mladih sa manje mogućnosti.	II–III kvartal 2027.	Shodno Ugovoru o saradnji sa NVO COE	Budžet
1.4. Obezbijediti individualno karijerno savjetovanje mladih. Posebno uključiti NEET mlade (koji nijesu zaposleni, u obrazovanju ili obuci) i mlade iz udaljenijih naselja, kroz saradnju sa ZZZCG, školama, mjesnim zajednicama i organizacijama civilnog sektora.	Sprovedeno individualno karijerno savjetovanje u skladu sa iskazanim potrebama mladih; evidentirani broj korisnika i broj savjetodavnih susreta.	Opština Bar — Sekretarijat za sport i mlade; Centar za omladinsku edukaciju ZZZCG; mjesne zajednice; organizacije koje dopiru do mladih sa manje mogućnosti.	II kvartal 2027.	Shodno Ugovoru o saradnji sa NVO COE	Budžet

Aktivnost	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Vrijeme realizacije	Planirana sredstva	Izvor finansiranja
1.5. Sedmodnevni program na temu "Maslina", likovni/literarni/program izrade proizvoda od maslinovog drveta/slatke i slane delicije itd.	Realizovan program i predstavljeni radovi i proizvodi; obezbijeđeno uključivanje mladih sa posebnim obrazovnim potrebama uz prilagođene zadatke i stručnu podršku. 1 sedmodnevni program; najmanje 15 učesnika.	Opština Bar — Sekretarijat za sport i mlade; obrazovno-vaspitne ustanove; stručni saradnici; lokalni maslinari; organizacije koje pružaju podršku mladima	III–IV kvartal 2027.	1.500 €	Budžet
1.6. Obezbijediti mentorsku i vršnjačku podršku učenicima i mladima sa posebnim obrazovnim potrebama za uključivanje u obrazovne, kulturne i omladinske programe.	Realizovani susreti mentorske i vršnjačke podrške; aktivnosti i materijali prilagođeni individualnim potrebama. Najmanje 4 susreta podrške.	Opština Bar — Sekretarijat za sport i mlade; obrazovno-vaspitne ustanove i stručne službe; Centar za socijalni rad; Dom zdravlja Bar; organizacije koje rade sa mladima sa posebnim obrazovnim potrebama	I–IV kvartal 2027.	500 €	Budžet
1.7. Organizovati objedinjeni program digitalnih vještina, medijske pismenosti i odgovorne primjene AI alata u učenju i radu. Obuhvatiti praktične digitalne zadatke, provjeru izvora i prepoznavanje dezinformacija, zaštitu ličnih podataka i bezbjednost na društvenim mrežama.	Realizovan program; evidentirani broj radionica i učešće mladih; izrađeni praktični zadaci iz digitalnih vještina, provjere informacija, zaštite podataka i odgovorne primjene AI alata.	Opština Bar — Sekretarijat za sport i mlade; Centar za omladinsku edukaciju; obrazovno-vaspitne ustanove; stručni edukatori	II–IV kvartal 2027.	Shodno Ugovoru o saradnji sa NVO COE	Budžet

Aktivnost	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Vrijeme realizacije	Planirana sredstva	Izvor finansiranja
1.8. Organizovati humanitarni sportski događaj „Mladi za solidarnost“ uz dobrovoljno prikupljanje pomoći. Uključiti timske sportske turnire; raspoloživu sportsku opremu obezbijediti sa partnerima u okviru odobrenih sredstava.	Organizovan humanitarni sportski događaj; realizovane prilagođene aktivnosti i evidentirana predaja dobrovoljno prikupljene pomoći. Najmanje 1 događaj i 30 učesnika.	Opština Bar — Sekretarijat za sport i mlade; sportske organizacije; Sportsko-rekreativni centar; Crveni krst; škole i učenički parlamenti; organizacije civilnog sektora	II–III kvartal 2027.	1.000 €	Budžet
1.9. Sufinansirati književno, likovno i medijsko stvaralaštvo mladih. Uvesti predstavljanje mladih talenata „Scena za mlade“ i promociju pozitivnih primjera iz kulture, nauke i sporta kroz postojeće medijske i opštinske kanale.	Podržani radovi i programi mladih autora; predstavljeni rezultati književnog, likovnog ili medijskog stvaralaštva. Najmanje 1 javno predstavljanje mladih talenata. Najmanje 2 podržana rada ili programa.	Opština Bar — Sekretarijat za sport i mlade; nadležni sekretarijat za kulturu; JU Kulturni centar Bar; mladi autori i zainteresovani realizatori	II–IV kvartal 2027.	1.500 €	Budžet

Aktivnost	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Vrijeme realizacije	Planirana sredstva	Izvor finansiranja
1.10. Realizovati ciklus psihosocijalne podrške mladima kroz savjetovanje i radionice o stresu, školskim i životnim obavezama i mladom roditeljstvu. Radionice organizovati u redovnim terminima tokom godine, u omladinskom centru, Kulturnom centru ili drugom dostupnom prostoru, prema dogovoru sa partnerima.	Realizovane radionice i savjetodavni susreti o stresu, obavezama i mladom roditeljstvu; dostupne informacije o podršci. Savjetovanje je dobrovoljno i povjerljivo, uz upućivanje stručnim službama prema potrebi. Najmanje 4 radionice i 10 individualnih savjetodavnih susreta.	Opština Bar — Sekretarijat za sport i mlade; psiholozi, socijalni radnici i pedagozi; Dom zdravlja Bar; Centar za socijalni rad; obrazovno-vaspitne ustanove; organizacije koje pružaju podršku mladima	I–IV kvartal 2027.	1.000 €	Budžet
1.11. Podržati edukativne i mentorske programe e-sporta koji povezuju digitalne vještine, timski rad, odgovorno korišćenje ekrana i fizičke aktivnosti. U okviru programa organizovati 1 timski turnir u primjerenim video-igrama, uz učešće mladih u organizaciji i edukaciju o saradnji, komunikaciji i odgovornom igranju.	Podržani edukativni i mentorski programi e-sporta; evidentirani programi, susreti i učešće mladih. Najmanje 1 program i 20 učesnika.	Opština Bar — Sekretarijat za sport i mlade; škole; organizacije koje rade sa mladima; stručnjaci za e-sport i digitalno obrazovanje	II-III kvartal 2027.	700 €	Budžet

Aktivnost	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Vrijeme realizacije	Planirana sredstva	Izvor finansiranja
1.12. Organizovanje interaktivne obuke o finansijskoj pismenosti i preduzetništvu (upravljanje ličnim finansijama, štednja, odgovorno zaduživanje i razvoj preduzetničkih ideja).	Održana jedna obuka za najmanje 20 mladih ljudi iz Opštine Bar	UNDP, ReLOaD3 program i Opština Bar	I-IV kvartal 2027.	800 €	UNDP/EU

Operativni cilj 2

Operativni cilj nacionalne Strategije: Stvaranje uslova da mladi budu aktivni građani i građanke, uključeni u kreiranje i sprovođenje javnih politika.

Lokalni operativni cilj 2: Povećati informisanost, društveni angažman i učešće mladih u donošenju odluka u opštini Bar.

Aktivnost	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Vrijeme realizacije	Planirana sredstva	Izvor finansiranja
2.1. Obezbijediti i promovisati Evropske omladinske kartice EYCA. Uključiti mlade u pripremu kratkih video-sadržaja o EYCA pogodnostima i prijedlozima za školu ili naselje, uz povezivanje sa promocijom volonterizma.	Obezbijeđene i promovisane EYCA kartice; evidentirani korisnici i aktivnosti informisanja.	Opština Bar — Sekretarijat za sport i mlade; Centar za omladinsku edukaciju; obrazovno-vaspitne ustanove	I–IV kvartal 2027.	Shodno Ugovoru o saradnji sa NVO COE 4.000 €	Budžet

Aktivnost	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Vrijeme realizacije	Planirana sredstva	Izvor finansiranja
2.2. Organizovati kreativnu radionicu „Platno mladih — poruka gradu“ radi izražavanja stavova mladih i dijaloga sa lokalnom upravom. Predstavljanje platna povezati sa razgovorom sa predstavnicima Opštine o porukama mladih i mogućnostima realizacije njihovih prijedloga.	Realizovana kreativna radionica; predstavljeno zajedničko platno i evidentirane poruke i inicijative mladih. Najmanje 1 razgovor sa predstavnicima Opštine; zabilježeni prijedlozi i dostavljena povratna informacija. Najmanje 1 kreativna radionica i 20 učesnika.	Opština Bar — Sekretarijat za sport i mlade; Lokalni savjet za mlade; učenički parlamenti; JU Kulturni centar Bar; mladi umjetnici; organizacije civilnog sektora	III kvartal 2027.	800 €	Budžet
2.3. Organizovati zajedničku volontersku akciju čišćenja javne površine „Mladi za zeleni Bar“, uz promociju interkulturalizma, saradnje i zajedničkog učešća mladih iz različitih kulturnih i društvenih zajednica, uz ciljano uključivanje NEET mladih. Akciju dopuniti edukativnom ekološkom šetnjom i praktičnim sadržajima o reciklaži i očuvanju lokalne životne sredine.	Sprovedena zajednička volonterska akcija i uređena javna površina; mladi iz različitih zajednica uključeni u planiranje i realizaciju; promovisani interkulturalni dijalog, međusobno poštovanje i zaštita životne sredine. Najmanje 1 akcija i 20 učesnika.	Opština Bar — Sekretarijat za sport i mlade; DOO Komunalne djelatnosti Bar; mjesne zajednice; škole i učenički parlamenti; organizacije civilnog sektora	II–IV kvartal 2027.	500 €	Budžet

Aktivnost	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Vrijeme realizacije	Planirana sredstva	Izvor finansiranja
2.4. Promovisati volonterizam i interkulturalizam kroz informisanje o volonterskim prilikama, predstavljanje iskustava mladih i povezivanje sa organizacijama i ustanovama, uz zajedničko angažovanje mladih iz različitih kulturnih i društvenih zajednica.	Sprovedena promocija volonterizma i interkulturalizma; predstavljene volonterske prilike i evidentirano zajedničko angažovanje mladih iz različitih zajednica. Najmanje 2 promotivne aktivnosti.	Opština Bar — Sekretarijat za sport i mlade; Crveni krst; škole i učenički parlamenti; organizacije civilnog sektora	I–IV kvartal 2027.	U okviru postojećih kapaciteta	Postojeći kapaciteti Opštine i partnera
2.5. Organizovanje interaktivne obuke na temu Omladinski aktivizam, informisanost i učešće u donošenju odluka (informisanje o mogućnostima za mlade, razvoj aktivizma i uključivanje u procese odlučivanja na lokalnom nivou).	Održana jedna obuka za najmanje 20 mladih ljudi iz Opštine Bar	UNDP, ReLOaD3 program i Opština Bar	I-IV kvartal 2027.	750 €	UNDP/EU
2.6. Podrška razvoju i realizaciji ideja mladih (finansijska i mentorska podrška mladima za osmišljavanje i sprovođenje inicijativa koje odgovaraju potrebama lokalne zajednice).	Evidentiran broj pristiglih i realizovanih ideja; broj mladih uključenih u njihovo sprovođenje.	UNDP, ReLOaD3 program i Opština Bar	I-IV kvartal 2027.	4.000 €	UNDP/EU

Aktivnost	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Vrijeme realizacije	Planirana sredstva	Izvor finansiranja
2.7. Organizovati tematske dijaloge mladih sa lokalnom upravom i nadležnim institucijama o prioritetima mladih, uključujući dostupnost prevoza. Učešće otvoriti i mladima koji nijesu članovi savjeta, parlamenata ili organizacija.	Najmanje 2 dijaloga i 30 učešća; evidencija prijedloga, nadležnih službi i povratnih odgovora.	Opština Bar — Sekretarijat za sport i mlade; Lokalni savjet za mlade; nadležne službe; mjesne zajednice; zainteresovani mladi	II–IV kvartal 2027.	U okviru postojećih kapaciteta	Postojeći kapaciteti Opštine i partnera
2.8. Informisanje putem postojećih digitalnih kanala Opštine, uz podsticanje učešća mladih i jačanje njihove informisanosti o pitanjima koja ih se tiču.	Redovno objavljivane informacije o mogućnostima, programima i pitanjima od značaja za mlade; mladi uključeni u predlaganje i pripremu sadržaja; evidentirani broj objava, prijedlozi mladih i pružene povratne informacije.	Opština Bar — Sekretarijat za sport i mlade; službe zadužene za sajt i informisanje; srednje škole i učenički parlamenti; zainteresovani mladi	I–IV kvartal 2027.	U okviru postojećih kapaciteta	Postojeći kapaciteti Opštine i partnera

Operativni cilj 3

Operativni cilj nacionalne Strategije: Ostvarivanje međuresornog doprinosa poboljšanju sveukupnog položaja mladih.

Lokalni operativni cilj 3: Unaprijediti prostore, programe i mogućnosti za kvalitetan, zdrav i kreativan život mladih u Baru.

Aktivnost	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Vrijeme realizacije	Planirana sredstva	Izvor finansiranja
3.1. Opremanje omladinskog centra uz konsultovanje mladih o namještaju i opremi za rad, učenje i druženje. Pri rasporedu opreme i izradi programa predvidjeti kutak za individualno i grupno učenje i termine za umjetničke probe, u skladu sa uslovima prostora. Program uključuje besplatne radionice sa stručnjacima i informacije o dostupnim hobijima.	Opremljen omladinski prostor; evidentirana nabavljena oprema i provjerena pristupačnost. Izrađen raspored korišćenja prostora za učenje i kreativne probe; najmanje 2 besplatne programske radionice.	Opština Bar — Sekretarijat za sport i mlade	I–III kvartal 2027.	4.000 €	Budžet
3.2. Hakaton preduzetničkih ideja mladih uz mentorsku podršku i predstavljanje ideja lokalnim privrednicima.	Realizovan hakaton; predstavljene preduzetničke ideje i obezbijeđena mentorska podrška. Najmanje 1 hakaton i 5 timova.	Opština Bar — Sekretarijat za sport i mlade; Biznis centar; škole; lokalni privrednici	II kvartal 2027.	2.500 €	Budžet
3.3. Podrška prevozu đaka uključenih u program „Summer job“.	Obezbijeđena podrška prevozu đaka; evidentirani korisnici, relacije i troškovi.	Opština Bar — Sekretarijat za sport i mlade; srednje škole; partneri programa; prevoznici	I – II kvartal 2027.	700 €	Budžet

Aktivnost	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Vrijeme realizacije	Planirana sredstva	Izvor finansiranja
3.4. Organizovati besplatne filmske projekcije za mlade.	Najmanje 4 besplatne filmske projekcije; evidentiran broj posjeta.	Opština Bar — Sekretarijat za sport i mlade; JU Kulturni centar Bar; škole	I–IV kvartal 2027.	1.000 €	Budžet
3.5. Obilježiti Nedjelju mladih organizovanjem DJ žurke.	Organizovana DJ žurka u okviru Nedjelje mladih; mladi uključeni u izbor programa i organizaciju. Najmanje 1 DJ događaj.	Opština Bar — Sekretarijat za sport i mlade; JU Kulturni centar Bar; učenički parlamenti; organizacije koje rade sa mladima	III kvartal 2027.	800 €	Budžet
3.6. Obilježiti Dan mentalnog zdravlja radionicom na otvorenom „Krug zdravog uma“ sa psihologom. Događaj povezati sa redovnim radionicama iz aktivnosti 1.10 i promocijom zdravih životnih navika, uz učešće mladih u pripremi sadržaja.	Realizovana radionica sa psihologom; pružene informacije o dostupnoj podršci i prikupljene anonimne povratne informacije. Najmanje 1 radionica i 15 učesnika.	Opština Bar — Sekretarijat za sport i mlade; psiholog; Dom zdravlja Bar; škole	IV kvartal 2027. — oktobar	500 €	Budžet
3.7. Realizovati naučno-edukativni program za mlade iz oblasti astronomije i posmatranja neba.	Realizovan naučno-edukativni program astronomije i posmatranja neba uz stručno vođenje; evidentirano učešće mladih. Najmanje 1 program i 15 učesnika.	Opština Bar — Sekretarijat za sport i mlade; obrazovno-vaspitne ustanove; zainteresovane organizacije i stručni realizatori	II–III kvartal 2027.	500 €	Budžet

Aktivnost	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Vrijeme realizacije	Planirana sredstva	Izvor finansiranja
3.8. Podržati rad pozorišnih sekcija koje funkcionišu u školama.	Podržan rad školskih pozorišnih sekcija; evidentirani podržani programi, učešće učenika i realizovane probe i nastupi.	Opština Bar — Sekretarijat za sport i mlade; škole i školske pozorišne sekcije; JU Kulturni centar Bar	I–IV kvartal 2027.	2.000 €	Budžet

Operativni cilj 4

Operativni cilj nacionalne Strategije: Unapređenje mehanizama za efikasno kreiranje, sprovođenje, monitoring i evaluaciju omladinske politike.

Lokalni operativni cilj 4: Ojačati saradnju lokalnih institucija, organizacija i mladih u planiranju, sprovođenju i praćenju omladinske politike.

Aktivnost	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Vrijeme realizacije	Planirana sredstva	Izvor finansiranja
4.1. Formirati i ažurirati bazu podataka o institucijama i organizacijama koje sprovode programe za mlade u Baru.	Formirana baza institucija i organizacija; provjereni podaci i sprovedeno periodično ažuriranje. Najmanje 2 provjere i ažuriranja baze tokom godine.	Opština Bar — Sekretarijat za sport i mlade; javne institucije; organizacije civilnog sektora	I–II kvartal 2027.; ažuriranje do IV kvartala	U okviru postojećih kapaciteta	Postojeći kapaciteti Opštine i partnera

Aktivnost	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Vrijeme realizacije	Planirana sredstva	Izvor finansiranja
4.2. Organizovati radionicu jačanja kapaciteta službenika javnih institucija za rad sa mladima i posjetu omladinskom servisu radi razmjene iskustava.	Realizovana radionica za službenike; obrađene teme učešća mladih, inkluzije i međusektorske saradnje. Najmanje 1 radionica i 1 razmjena iskustava sa omladinskim servisom.	Opština Bar — Sekretarijat za sport i mlade; javne institucije; stručni edukator; organizacije civilnog sektora	I - IV kvartal 2027.	500 €	Budžet
4.3. Kontinuirano pratiti sprovođenje LAP-a za mlade za 2027. godinu, sprovesti završnu evaluaciju i pripremiti godišnji izvještaj o realizaciji.	Vođena objedinjena evidencija i pripremljeni periodični pregledi realizacije; sprovedena anonimna onlajn anketa i evaluaciona diskusija sa mladima i nosiocima aktivnosti; izrađen godišnji izvještaj sa evaluacijom, finansijskim pregledom i preporukama.	Opština Bar — Sekretarijat za sport i mlade; nosioci aktivnosti; partnerske institucije i organizacije; predstavnici mladih	I–IV kvartal 2027; završna evaluacija i godišnji izvještaj u I kvartalu 2028.	U okviru postojećih kapaciteta	Postojeći kapaciteti Opštine i partnera
4.4. Obrazovati Lokalni savjet za mlade uz učešće predstavnika mladih, institucija i organizacija koje rade sa mladima. Predvidjeti kvartalne sastanke i konsultovanje mladih izvan članstva Savjeta, uključujući predstavnike škola i mladih iz udaljenijih naselja.	Obrazovan Lokalni savjet za mlade; upućene preporuke za unapređenje programa. Najmanje 3 sastanka nakon obrazovanja Savjeta u 2027. godini; zapisnici i preporuke objavljeni u pristupačnom obliku.	Opština Bar; Sekretarijat za sport i mlade; predstavnici mladih; javne institucije; organizacije civilnog sektora	I–II kvartal 2027.	U okviru postojećih kapaciteta	Postojeći kapaciteti Opštine i partnera

PLANIRANA SREDSTVA ZA 2027. GODINU: 30.000 €

Dodatna planirana podrška ReLOaD3: 5.550 €

Ukupni planirani resursi: 35.550 €